

SVENSK MUSIKTIDNING



N:r 20.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Vasa 6 19.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 December 1901.

Expedition: Kungstensgatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petitråd.

21:a Årg.

Giacomo Puccini.

Efter Mascagni och Leoncavallo, hvilkas porträtt illustrerade denna tidning vid första uppförandet här af deras världsberömda »Cavalleria» och »Pajazzo», ha vi nu skäl att likaledes uppmärksamma den tredje nästan lika berömda italienska verist-komponisten Puccini, hvars opera »Bohème» nyligen här haft sin premiär. Samma lycka som de förstnämnda operorna kommer väl icke »Bohème» att göra, därtill saknar denna opera dessas melodiska pregnans och inspiration, emellertid har den fått

vidsträckt spridning och tagit försteget framför Leoncavallos opera med samma namn och innehåll.

I korthet må här till komponistens porträtt bifogas en biografisk teckning.

Giacomo Puccini är född i Lucca den 22 juni 1858. Han tillhör en släkt af musiker och hans stamtafla visar redan 1712 en Giacomo Puccini i födelsestaden, en ärevördig stadsmusikus i den lilla republiken, kompositör till kyrkliga tonverk. 1781 dog den gamle och hans son Antonio, född 1747, skref en Messa, Kyrie och Gloria. En deras afkomling, Domenico — född 1771 — vände sig åt den världsliga musiken, och hans opera

»Quinto Fabio» hade på sin tid framgång i Livorno. En sextonstämmig motett bevisar dock att han ej vanslägtades. Dennes son Michele, vår Puccinis fader, grundade i Lucca ett konservatorium och var en af sitt lands bästa musikpedagoger, dessutom filosof och betydande matematiker. Den unge Giacomo förlorade dock alltför snart denne sin fader, som annars nog skulle i musikaliskt hänseende ha utöfvat godt inflytande på honom. Han erhöi nu undervisning af sin morfader, dr. Nicolai Cerri, men snart öfverträffade hans musikteoretiska kunskaper den gamle herrns och äfven andras i födelsestaden, hvilka voro förfarna i kontrapunktisk lärdom.



Giacomo Puccini.



Anna Hellström.

För att sända ynglingen till Milano, där han kunde ytterligare utbilda sig, saknades medel. Då erhöi han understöd af en ädelmodig mäcenat, marchese. Ginori, och äfven den musikälskande, ädla drottningen Margherita hjälpte till med en vacker summa. Margherita — det är italienska namnet på Chrysanthemum-blomman, och henne till tack och ära pryder han sig med denna, såsom man ser på det porträtt vi här reproducerat.

Trots den kungliga protektionen tillbakasändes hans förstlingsopera »Le Villi», som han lemnat in till Sonzogno's pristäflan. Han skref sådana »kråkfötter», säges det, att man ej trodde sig om att dechiffrera partituret. Emellertid hälsades verket med bifall då det 1884 gick öfver scenen i Milano. År 1889 vann hans opera *Edgar* aktningfullt mottagande i samma stad. Man vet hvad detta milda uttryck betyder på teaterspråket. 1893 gjorde han i Hamburg afgjord lycka med sin *Manon Lescaut* — Massenet har, som bekant, skrivit en opera med samma namn —. Puccinis »Manon» blef väl emottagen i Italien, Spanien, England och Ryssland äfvensom på några andra ställen i Tyskland. Efter den följde *La Bohème*, som hade sin premiär i Turin 1897. Puccinis senaste operaverk är *Tosca*, som i januari förra året först uppfördes å Costanzi-teatern i Rom i närvaro af drottningen samt Italiens förnämsta musiker etc.* Operan anses såsom ett märkligt arbete, men meningarne äro delade om dess värde så till musik som text.

Puccini visar i sin »Bohème», att hans talang som komponist är mera riktad åt det musikaliskt deklamatoriska och stämningsmåleri än åt original melodibildning, ehuru vackra melodiska strofer ej saknas i operan. Orkestern beherskar han suveränt och med finesse, ehuru han å andra sidan icke räds för att använda sådana missljud som löpande kvintföljder. »Om», säger en hans biograf, »Puccini väljer sanning och enkelhet i stället för onatur och raffinement, skall han med sin begåfning kunna inrangeras bland sitt fäderneslands förnämsta tonsättare.» Puccini har utom operor äfven skrivit en stor mässa och kamarmusik.

För denna premiär redogör vår korrespondent »Anteros» i en längre uppsats, som är införd i N:o 4 förra årgången.

Vi begagna tillfället att i denna not rättat ett i förra numret inlutat tryckfel. I artikeln: Textimelodier i »Bohème» har förnamnet Gaetano i st. f. Giacomo tillagts Puccini.

Red.

Anna Hellström.

Vid sidan af Puccinis porträtt ha vi ställt fram bilden af den behagliga sångerska, som här på ett så mästertligt sätt kreerade Mimi, det kvinnliga hufvudpartiet i »Bohème». Fru Anna Hellström vann med detta en ny triumf. Nyss förut hade hon vunnit en sådan med sin Zerlina i »Fra Diavolo». För något mer än tre år sedan meddelade vi den unga konstnärinnans porträtt med biografi — hon hette då Anna Thulin. Vi vilja nu endast öka hennes meritlista med att uppräknat de nya roller hon sedan dess utfört. Utom ofvannämnda partier har hon kreerat Ava i »Valdemarsskatten» och Fatima i »Abu Hassan» samt med stor talang uppburit Marie i »Regementets dotter», Fatima i »Oberon», Greta i »Hans och Greta», Anna i »Friskyttan», Urbain i »Hugenotterna» samt Rosina i »Barberaren». Fru Hellström står i första linien bland våra operasångerskor och är med skäl publikens stora favorit.

Prenumerationsanmälan.

Sin 22:dra årgång upplefver *Svensk Musiktidning* med nästa år och anbefaller sig i våra musikvänners åtanke. Behovet äfven i vårt land af en musiktidning, tillgodoseende den allmänna musikbildningen — ej endast fackmusici af lägre eller högre ordning — är oomtvistligt, och att den plan, efter hvilken *Svensk Musiktidning* är redigerad, tillgodoser detta behof — nämligen af en populär-instruktiv musiktidning för den musikaliska allmänheten — tyckts bevisas däraf, att *ingen annan tidning för musik så länge existerat i vårt land eller ens i den skandinaviska norden*. Några misslyckade företag i den vägen hos oss kunna vi förbigå. *Svensk Musiktidning* har ej gjort till sin uppgift att hos allmänheten söka tillfredsställa ett lågt begär efter pikanterier och rafflande kritiker; den har ställt sin uppgift högre, afseende att tillgodogöra så väl vår konsthistoria genom *kontinuerliga uppgifter om operaverksamheten och konsertväsendet* i hufvudstaden samt genom *biografiska uppgifter*, som ock att i det allmänna musikvetandets intresse meddela *notiser om musikvärldens viktigare tilldragelser* i in- och utlandet, särskildt i *Norges, Danmarks och Finlands* hufvudstäder, *instruktiva upp-*

satser, blandade med *följetongsartiklar, musikpressens alster, musikkritik* etc., hvarigenom både *lärorikt och omväxlande innehåll* erbjudes. *Fina porträtt* till biografierna illustrera hvarje nummer.

I det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat *Svensk Musiktidning* med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola rekommendera den åt andra musikvänner.

Svensk Musiktidning utgifves 1902, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor per år. *Musikbilagan, ett Musikalbum af valda piano- och sångstycken, tillfaller endast helårs-prenumeranter. Mindre än hel årgång beräknas efter lösnnummer (25 öre).*

På tidningen prenumereras här å *Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr.*, samt i *bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten, då tidningen fortast kommer prenumeranterna till handa.*

Vördsamt anhålles att prenumeration må ske så snart som möjligt; vid direkt prenumeration hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm (Kungstensgatan 56, 3 tr.)*, tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt genast den utkommit.

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerationsförnyelse, sända vi dem, såsom förut, årgångens första nummer, med anhängan att de som icke vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen före andra numrets utsändande. Senast när budet kommer med andra numret torde det första återlämnas af dem, som ej förnya prenumerationen; af dem, som därmed fortsätta, torde då till budet prenumerationsavgiften mot kvitto erläggas. Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å densamma.

Presentkort å tidningen finnas att tillgå å *Expeditionen, i musik- och bokhandeln etc.*

Vördsammast

Redaktionen.



Om sångföredrag

af Algot Lange.

(Slut.)

Romanssången är på visst sätt svårare än operasången. Den måste undvara all den yttre hjälp, som ligger i kostym, gest och orkester, och som öfverskyller mångt vokalt fusk. Den måste inskränka sig till att verka blott inifrån med fullständigt behärskade medel.

Och här är en fri mimik af det största värde. Vid mogen ton äro icke blott artikulationsmusklerna, utan äfven mimiken och ögat till sångarens fria disposition. Äro till exempel läpparna ofria, såsom vid trutmun, så är uttrycket i ögat också ofritt. »Ögat är röstens spegel.» Med mogen ton behöfver sångaren ej som diletanten förvrida mimiken till ett generadt uttryck, till ett stelt och tomt leende med oro och ångest i ögat. Han kan då under sången, när organismen instinktivt lystrar och gör sitt bästa, med mimikens hjälp i oändlighet variera och färglägga tonen. Är ansiktet orörligt, så är tonen enförmig. En älskare på scenen, som ej behärskar sin luftfunktion, kan svårigen uttrycka ömhet eller våga att le under tonen o. s. v. Men behärskar han materialet, så få tanke och känsla otvunget uttryck både i ton och mimik. Allt sammansmälter då till att bilda en innerlig kommunikation mellan honom och åhörarna. Han suggererar då åhöraren omedelbart hela sin själ så mäktigt som ingen annan konstnär förmår. Det är att hypnotisera, om man så vill. Han förmår icke blott att bringa föremål utanför sin person till att vibrera med, — rent materiellt taladt. Han försätter äfven åhörarnes själar i sympatisk medsvängning. Detta kan ske fullt blott när han sjunger utantill.

Är materialet frigjort och full resonans vunnen, så komma språkets egendomligheter och individuella charme först riktigt till sin fulla rätt likasom olika individers psykiska klangfärger. Dessa kunna urskiljas, men svårigen definieras. Det är sångarens själ och hjärta som afspegla sig däri. Det är dessa klangfärger som göra sången bäst ägnad till konstnärligt korrespondensmedel. De göra, att vi känna igen en osedd persons röst och skilja den från alla andras, att vi ögonblickligen kunna bilda oss ett omdöme om en persons karaktär, hvars röst vi för första gången höra, om han innehar hjärtats bildning eller ej, om han är fin eller rå. Man kan uppöfva denna förmåga likasom förmågan att bedöma en person efter hans ansiktsuttryck, efter hans ögon och mun. Den råe och obildade sångaren är så till vida ogynnsamt ställd, som han aldrig med det bästa material och den

bästa skola kan fullt emancipera sig från den råa klangfärgen, ty den kommer från själen. En verkligt bildad person har däremot den fördelen, att hans ljusa inre blott kan blifva ännu mera ljusbringande och mäktigt att meddela af sin rikedom åt andra, när tonen har full resonans.

Den psykiska klangfärgen kan genom öfning komma till sin fulla rätt, men ej framkallas där den ej finnes, ty den är ett troget uttryck för den innersta kärnan i sångarens väsen, för hans egen personlighet. Denna kan få ett helt fritt uttryck först genom riktig tonbildning, hvarvid organismens alla resurser förmås att samverka. Hur ofta får man ej se, huru rikt begåfvade personer ej uppnå den minsta verkan med sin sång, emedan en falsk tonbildning lägger hinder i vägen därför. De mena så oändligt väl, känna en hel mängd sköna saker i sitt hjärta. Men ingen åhörare blir delaktig däraf. Lika gärna kunna de såsom de indiska fakirerna sitta och betrakta sin naffe. Yttervärlden har så litet glädje af hvad de tänka. Den riktiga tonbildningen får helst ej fattas, om förbindelse skall kunna etableras mellan sångaren och publiken. Några tro, att den individuella klangen går bort vid träning. Ja, de individuella lytena, gnällig, skarp etc. ton går bort, men det möjligen befintliga goda blir kvar och potentieras.

Men å andra sidan får ej heller den personliga klangfärgen fattas, om sångaren vill röra sina åhörare. Den verkliga sångkonstnärens härliga tjuskraft ligger däri, att han har ett innehåll, en personlighet och på samma gång förmåga att meddela häraf till andra, hvilket beror på ett material, som, riktigt skoladt, lånar sig därtill. Förklaringen på gudabenådade sångareindividualitetens mäktiga, af reklam oberoende inverkan på åhörarna ligger i denna personliga klangfärg. Det är *själen* i tonen som tjusar, och det fordras en hel personlighet i denna konst liksom i all annan för att kunna drifva det till något stort. Jag tänker nu närmast på en Jenny Lind och hennes kolossala framgång, märk väl, med ingalunda stora röstmedel. Hon åsyftade liksom alla verkligt stora sångkonstnärer »icke att förvåna, men att röra». Hon kunde hålla sin egen personlighet i bakgrunden, inordna sig under uppgiften. Däri låg hennes stora verkan. Huru många sångare eller sångerskor förmå väl det? Därtill behöfves något mera än kraftiga bukmuskler och goda nerver, nämligen att vara osjälfvisk och helt uppgå i sångens innehåll samt låta sig utan bitanka besjålas däraf.

Ofta kan en sångare med obetydlig röst verka mera än en välskolad kraftstämma. Det ligger då i, att han verkligen har något på hjärtat att meddela. Dock måste man härvid för-

utsätta äfven en sjäfull och förstående publik, ty utan denna faktor kan ingen rapport komma till stånd.

Fulländad tonbildning och teknik äro icke tillräckliga att fastslå den verkliga sångaren i högsta mening. Felas honom de psykiska klangfärgerna, så blir hans sång blott ton-ton-ton. En ljudande malm och en klingande bjällra. En Mierzwinsky till exempel var blott en tonatlet med fenomenala muskler. Intet annat. Nåja — det kan ju för omväxlings skull roa att se starka karlar lyfta vikter, men med konst har det intet att skaffa. Den färdiga, mogna tonen är därför icke *allt* i sången, men dock ett nödvändigt villkor, om större fordringar skola ställas på sångaren och hans prestation.

Källorna till svenska musikens historia.

Af

Tobias Norlind.

IV.

Den folkloristiskt-musikaliska litteraturen.

(Slut.)

Den folkloristiska vetenskapen är jämförelsevis ung. Hvad Sverige beträffar är den ej äldre än hundra år. Det oaktadt har så småningom samlats en synnerligen omfattande litteratur på detta område. Äfven den folkmusikaliska afdelningen har att uppvisa en större mängd arbeten. Dessa låta lämpligast fördela sig i: de allmänt beskrifvande och de musikaliska. De beskrifvande skildra musiklivet hos svenska folket, behandla folkinstrumenten samt folkmusikens former; de rent musikaliska omfatta melodierna själfva.

Den beskrifvande litteraturen. — Den beskrifvande litteraturen är synnerligen omfångsrik och äfven svårtillgänglig, enär den mestadels ingår i arbeten af allmän geografisk-kulturhistorisk art, så att en fullständighet knappt kan ernås. Särskildt viktiga äro landskapsbeskrifningarna för folkmusiken. Gå vi först till den musikvetenskapliga litteraturen må som allmän källa för svenska folkmusiken nämnas *Karl Valentins* »Studien über die schwedischen Volksmelodien», Lpzg 1885. Boken behandlar särskildt melodibildningen och folkmusikens rytmiska beståndsdelar. Ett annat arbete, hvilket i allmänna drag behandlar folkmusiken är *C. Eichhorns* »Om den nyare folkvisan och

folkmusiken i Sverige» (Svenska Studier), Sthm 1869. Musiken får dock här endast ett kortare omnämnande. Ett äldre verk behandlande folkmusiken är *Hæffners* »Anmärkningar öfver gamla nordiska sången» (Svea), Ups. 1818 (äfvén intaget i *Bergström-Höijers* uppl. af Geijer-Afzelii Svenska folkvisor, Sthm 1880). Skriften är något ensidig, lämnar likväl många ännu för vår tid viktiga underrättelser. Ett framstående arbete på svenska folkmusikens område är *C. E. Södlings*, tyvärr otryckta, »Svenska folkmusikens historia och kulturhistoriska betydelse». Handskriften, nu förvarad i Mus. Akad:s bibliotek, var af författaren afsedd att tryckas, men kunde ej erhålla någon förläggare. Författaren visar sig här ha gjort djupa studier i såväl svensk som allmän folkmusik. Särskildt är första delen, behandlande folkinstrumenten (med flere goda afbildningar), af synnerligen stort värde. Ett betydande arbete för instrumentalmusiken är *R. Dybecks* »Svenska vallvisor och hornlåtar», Sthm 1846, där äfvén herdarnes musik är beskrifven. För folkdansen öfverhufvud, men framför allt polskans historia är *Ad. Lindgrens* arbete »Om polskamelodiernas härkomst» (Sv. Landsm. XII: 5), Sthm 1893, värdefull. Mycket goda bidrag till folkdansens historia lämnar äfvén *R. Steffens* »Enstrogig nordisk folklyrik» (Sv. Landsm. XVI: 1), Sthm 1898. För den nyare instrumentalmusiken samt särskildt nyckelharpospelet kan *K. P. Lefflers* grundliga studie »Om nyckelharpospelet på Skansen» (Bidr. till vår odlings häfder VI), Sthm 1899, med framgång studeras. Gå vi till beskrifningarne af de enskilda provinsernas musik hafva vi att nämna: Från Skåne: *N. Anderssons* »Musiken i Skåne» (Sv. Landsm. XIV: 2), Sthm 1895; *Nicolovius* »Folkklivet i Skytts härad i Skåne», Lund 1847. Från Småland: »Byskomakaren Jonas Stolts minnen från 1820» (från Högsby socken; Bidr. till vår odlings häfder V), Sthm 1892; *G. O. Hyllén-Cavallius* »Värend och virdarne» I, II, Sthm 1864, 68. Från Södermanland: *K. P. Lefflers* »Folkmusik från norra Södermanland, Inledn. s. 1—21 (Bidr. till Söderm:s äldre kulturhist. X), Sthm 1899. Från Nerike: *H. Hofbergs* »Nerikes gamla minnen», Örebro 1868; *G. Djurklous* »Ur Nerikes folkspråk och folklif», Örebro 1860. Från Bohuslän: *A. E. Holmbergs* »Bohusläns historia och beskrifning», Uddevalla, 1842, 43. Äfvén i enskilda andra beskrifningar af landskapen torde kunna läsas ett och annat om musiken i sammanhang med de meddelade melodierna själfva.

Folkvissamlingar. — Hvad de rent musikaliska källorna beträffar kunna de lämpligast delas i folkvissamlingar och folkdanser. Af folk-

vissamlingar har isynnerhet erhållit rykte *Geijer-Afzelii* grundläggande arbete »Svenska folkvisor», Sthm 1814—16, där musikbilagan är reviderad af *Hæffner*. Nya upplagor utkommo år 1846 och 1880. Särskildt denna sista upplaga är viktig i musikaliskt hänseende, enär musiken underkastats närmare granskning och nya melodier tillförts. Bredvid denna samling kan nämnas *A. J. Arwidssons* »Svenska fornsånger», Sthm 1834—42. Största förtjänsten om musiken har här *E. Drake*. En tredje allmän samling är *A. P. Berggrens* »Svenska Folke-Sange», bd III, Kbhn 1861, där äfvén folkdanser upptagits. En samling nordiska folkvisor med särskildt företräde åt de svenska visorna är *J. N. Ahlströms* »300 nordiska folkvisor», Sthm. En framstående äldre sångsamling, som delvis användts af *A. J. Arwidsson* äro *R. Dybecks* »Svenska visor», 2 hftn, Sthm 1847—48 samt »Svenska folkmelodier», Sthm 1853—56. De flesta af dessa båda arbetens melodier ha förut varit intagna i den af författaren redigerade tidskriften *Runa* 1842—50. Andra visor finnas i samma författares redan omnämnda »Svenska vallvisor och hornlåtar», Sthm 1846. En allmän samling folkvisor med nyupptecknade melodier är *V. Carlheim-Gyllenskiölds* »Visor och melodier» (Sv. Landsm. VII: 7), Sthm 1892. Af andra nyare verk kan nämnas *H. Thunmans* »50 svenska folkmelodier satta för piano», Sthm. Af samlingar från enskilda landskap må slutligen nämnas: Från Södermanland: *E. Öbergs* »Folkvisor och melodier samlade 1862—63 i Lunda socken i Norra Södermanland» I—III (Bidr. till Söderm. kulturhist. I) Strängn. 1884. Från Östergötland: *Maria Frykholms* »Nya folkvisor från Östergötland», Sthm. Från Nerike: *G. Djurklous* »Ur Nerikes folkspråk och folklif», Örebro 1860; *Herm. Hofbergs* »Nerikes gamla minnen», Örebro 1868. Från Vermland: *Maria Frykholms* »Folkvisor från Vermland», Sthm 1854. Från Dalarne: *M. Axelsson* »Vesterdalarne, dess natur, folklif och folkminnen», Sthm 1855. Från Helsingland: »*Delsbo-stintans visor*» (Ida Gavell-Blumenthal), Sthm 1898. Från Österbotten: *O. Rancken* »Några prof af folksång och saga i det svenska Österbotten», II (Finska fornminnesföreningens tidskr. III), Helsingf. 1874. Hårtill kommer ett stort antal vismelodier i tidskrifter, af hvilka större delen torde vara af ringare värde, hvarför de här förbigås.

Folkdanser. — Folkdansen såsom själfständigt instrumentalstycke har i nittonde århundradet särskildt fått rik utbredning. Många äro därför de samlingar, hvilka upptaga dessa. Den första i tryck utgifna är *Ahlström-Afzelii* »Traditioner af svenska

folkdanser», Sthm 1814, hvilken åtföljde som bilaga *Geijer-Afzelii* samling folkvisor. Först långt senare fortsatte man dessa danssamlingar. På 1840-talet utgaf *R. Dybeck* »Svenska gånglåtar», Sthm, Abr. Hirsch. Af *J. N. Ahlström* hafva vi från samma tid »220 svenska folkdanser», Sthm. Allmänna samlingar instrumentaldanser från senare tid äro bl. a. sällskapet *Philochoros* »Dansar och Låtar» I, II, III samt sällskapet *Lekstugans* »Dansalbum». Bland enskilda samlingar af värde kunna nämnas: *H. Thunmans* »25 svenska folkdansmelodier», Sthm; *A. G. Rosenbergs* »Pol-skor från Uppland, Östergötland, Dal, Södermanland, Jämtland», Sthm 1879. Största värdet ha samlingarne från de enskilda landskapen: Från Skåne: *N. Anderssons* »Skånska melodier» (Sv. Landsm. XIV: 1), Sthm 1895; *F. Eggelings* »Nu är det jul igen, 80 svenska ringdanser från Skåne», Kbhn 1873. Från Halland: *Aug. Bonde-son* »Från julgille och lekstuga» Sthm 1884. Från Bohuslän: *A. E. Holmbergs* »Bohusläns historia och beskrifning», Uddevalla, 2 uppl. 1843, 67. Från Östergötland: *Jul. Bagges* »46 polskor från Östergötland», Sthm 1879. Från Gottland: *J. A. Häggs* »20 gottlandspolskor», Sthm 1876; *Jul. Bagges* »Svenska polskor från Gottland», Sthm 1879, 80. Från Södermanland: *A. G. Rosenbergs* »160 polskor från Södermanland 1823—35», 2 uppl. 1876, 77; id. »Svenska danspolskor förnämligast från Södermanland och Östergötland», Sthm 1882; *K. P. Lefflers* »Folkmusik från norra Södermanland» (Bidr. till Söderm:s äldre kulturhist.), Sthm 1899. Från Nerike: *Hofbergs* »Nerikes gamla minnen». Från Uppland: *K. P. Lefflers* »Om nyckelharpospelet på Skansen», II, Sthm 1899; *Jul. Bagges* »Svenska polskor, II Upplandspolskor», Ups. 1880. Från Dalarne: *E. J. Tunstedts* »Lekar och låtar upptecknade i Dalarne», Sthm 1891. Från Vermland: *J. Olssons* »50 polskor från Vermland och Dal», Sthm; *J. Kolthoffs* »11 Vermlandspolskor», Sthm. Från Gestrikland: *G. Stolpes* »20 originalpolskor från Gestrikland», Sthm 1881. Från Jämtland och Helsingland: *A. Hallins* »Polskor från Jämtland och Helsingland», Sthm 1883; *K. Bohlins* »Folktoner från Jämtland» (Sv. Landsm. II: 10), Sthm 1883. I tidskrifter och öfrigt tryck finnas dessutom ännu ett stort antal folkdansuppteckningar, hvilka vi dock här ej kunna närmare nämna.

(Slut.)



Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

BENDEL, FR.: *Mozart*, Menuett. Pris 75 öre;

CALVINI, A.: *Les caresses du Printemps* (Vårflåttar). Schottisch op. 10. Pris 75 öre; NEVIN, E.: *Narcissus* (from the water Scenes op. 13). Pris 75 öre;

TEILMAN, CHR.: *Solefaldstid ved Trolltinderne*. Pris 1 kr.

WALDEN, OTTO, VON: *I ungdomens lyckliga dar*. Idyll. Pris 75 öre.

MOORE, GRAHAM, P.: *Tio korta melodiska Etuder*, med särskildt afseende på anslag och fraser. Op. 30. Pris kr. 1,50;

SERRANDER, S.: *Till skyttegillet!* Marsch. Pris 60 öre; — *Näckrosen*. Vals. Pris 75 öre;

STRAUS OSCAR: *Nu kommer Paradisen*; Marsch. Pris 1 kr.

Näckens Dans-Musik. Utvald samling af 25 svenska folkdanser, upptecknade efter allmogespelemannen Aug. Medin från Svenljunga af E. B—n. Pris kr. 1,50;

för orgelharmonium:

15 allmänt omtyckta Marscher, mycket lätt satta. Pris 1 kr.;

för violin och piano:

Neckens Dans-Musik (se ofvan). Pris 2 kr.;

för violin, solo:

Neckens Dans-Musik. Pris 75 öre.

På Otto Jonasson-Eckermans förlag, (Berlin) har utkommit

för en röst med piano:

WENNERBERG, SARA: *Der Harfner und sein Sohn* (Harpolekaren och hans son; a—d). Text af V. Rydberg (svensk och tysk). Tillagn. konsertsångaren S. Smith. Pris 1 mk.

Dir. G. Brückner har utgivit:

Julhälsning i toner. Sjetta årgången. Skaldestycken och musik för piano, solo, violin och piano, en röst med piano eller harmonium samt porträtt af Ika Peyron, Signe Lagerlöw, Emily Nonnen, Einar Grimm och J. P. E. Hartman. Pris 75 öre.

På Abr. Hirschs förlag har utgivit:

För piano, 2 händer:

Svenska Arméns marscher 4:e häftet. Pr. kr. 1: 75.

Musikbiblioteket. Häft. 37. Kuplett-Album. Visor och kupletter med text. — Häft. 38. Salongs-Album. Lätta kompositioner; à 25 öre. HELAND, F. VON: *Festmarsch*. Arrangement. 75 öre.

För 1 röst med piano:

WENNERBERG, GUNNAR: *Davids Psalmer*, satta för en röst med ackompanjement af piano eller orgel. 2:a häftet. Kr. 1: 50.

KÖHLER, EMMY: *Berits Visor*. Små sånger. Kr. 1: 25.

Främst bland musikalierna från Elkan & Schildknecht står Bendels »Mozart», ett bekant, vackert stycke i en om namnet påminnande stil. De följande fyra nyheterna äro stycken som höra till den populära enkla salongsmusiken, Teilmans (med utsikt af »Trolltinderne» på vignetten) i norsk folkton, innehållande »lurlåt», »troll-

dans» och »huldrelok». Etuderna af Moore äro båda vackra, instruktiva och lättspelta. En ypperlig samling folkmelodier innehåller »Neckens dansmusik», som på titelbladet har en bild af fiolspelemannen Medin (Necken). Häftet innehåller: 1 polonäs, 12 valser, 2 kadriljer, 2 hambopolskor, 2 polkamazurkor, 3 polskor, 2 polkor och 1 schottisch. Innehållet är detsamma i alla sättningarna. Marscherna för orgelharmonium utgöra godt urval.

Sara Wennerbergs bassång är kort och enkel, men med något sökt ackompanjement ifall ett diss i själfva sångens 5:te takt skall tillhöra denna i sin helhet.

Brückners »Julhälsning» innehåller 3 pianostycken af Ika Peyron (En liten bit, Etude, Vals), som höra till det bästa i häftet; vidare ett stycke för violin och piano af Fr. Hjort (Göteborg), sånger af E. Ert (3), J. P. E. Hartmann, V. Sefve, Ilmari Krohn (Tammerfors) och G. Brückner jemte dikter af E. Grimm, Betty, W. Bäckman och Emily Nonnen. Häftets utstyrel är prydlig.

»Svenska arméns marscher» utgöras i detta häfte af följande: Dalregementets, Uplands, Helsing, Vestmanlands, Norrbottens, Vesterbottens, Västernorrlands regementens, vidare marscher för Lifregementets dragoner, Andra Svea och Norrlands artilleriregementen, Jemtlands fältjägareregemente, Norrlands dragonregemente och trängbataljon samt Gotlands artillerikår. Regementenas igenkänningssignaler o. bild af deras uniformsknapp bifogas marscherna.

Salongsalbum på samma förlag innehåller populära stycken af utländska tonsättare.

Häftet med Wennerbergs »Davids psalmer» innehåller af dessa n:r 4, 6, 30, 31, 37, 42, 51, 84 (Den vackra »Min själ längtar och trängtar», som sjöngs på Musikföreningens senaste konsert af hr Lundquist), 103 och 115.

»Berits visor» äro särdeles täcka och lämpliga barnvisor. Texten till några bland dem äro af Anna M. Roos och Sigrid Sköldborg-Petersson.

På Abr. Lundqvists (Georg Abr:son Lundqvists) förlag har utkommit:

För piano, två händer:

HALLÉN, ANDREAS: *Valborgsmässa*. Romantisk opera i tre akter. Dikt af Eugén von Enzberg, öfversatt af Ax. Klineckström. Förkortadt klaverutdrag med förbindande text. Pris 3 kr.;

BILDT, HEDDA: *Svenska Folkmelodier*. Häft. II. Pris 1 kr.;

NYBLUM, CARL GÖRAN: *Julstämning*. 75 öre; SANDELS, ELLEN: »Dröj kvar!» Intermezzo. 50 öre;

TEILMAN, CHRISTIAN: *Huldredansen*. 75 öre; — »Om dagen vid mitt arbete». Paraphrase. 1 kr.; — *Det första Mode*. 75 öre;

SALCHOW, ELISABETH: *Bondbröllopet tågar förbi*. Karaktärstycke. 75 öre;

WRETBLAD, PATRIK: *I Dalom*. Fem små tonbilder. Op. 5. Kr. 1: 25;

Vinterblommor 1902. Nyaste dansmusik. Kr. 1: 50.

BOIVIE, GUSTAF: *Confetti*. Vals 1 kr.;

GARFVÉ, ALBIN: *Graziella*. Vals 1 kr.;

KIEFERT, CARL: *San Toy*. Vals. Musik af Sidney Jones. 1 kr.;

HALLÉN, BJÖRN: *Hipp och Hopp*. Hambo från Norrland. 50 öre;

för orgel eller orgelharmonium:

WIDEMANN, ALB.: *35 Preludier*. 1 kr.

för violin:

Folklåtar från Karlskoga Bergslags. 60 utvalda dansmelodier, lätt satta, upptecknade af Wilh. Bergewing. 1 kr.;

för en röst med piano:

BEDINGER, HUGO: *Sånger*. N:o 1 Ensamhet (a-e) 75 öre; N:o 2 En glad visa (d-fiss) 50 öre; N:o 3 Allt under de tindrande stjärnor (ciss-f); N:o 4 Den förälskade herden (a-fiss) à 75 öre;

PETRE, TORSTEN: *Kärlekens makt*. Romans. (d-e), 75 öre;

PETERSON-BERGER: *Svensk lyrik*. Ny serie I. Fem dikter (ur Fridolins visor). 1 Månshymn vid Lamberts-mässan (c-f); 2 Du ler (ess-f); 3 Humlevisa (c-e); 4 Jorum (diss-diss); 5 Intet är som väntans tider (ciss-e). Ord af Er. Ax. Karlfeldt. 2 kr.;

Ung Charlie ä' min älskling (Charlie is my darling), skotsk folkvisa, harmoniserad af Emil Sjögren (d-f), 75 öre;

MASCHERONI, ANGELO: *I evighet* (ciss-fiss eller a), med violin ad libitum. 1 kr.

På Carl Johnns förlag har utkommit:

För piano, 2 händer:

VILM, NICOLAI VON: *Små pianostycken* för undervisningen. Pr. 1 kr.

ELLBERG, ERNST: *På Skansen*. Aftonstämning. 50 öre.

ASCH, GEORG: *La Caravane*. Orientalisk marsch. 75 öre.

SOUSA, JOHN PH.: *The Stars and Stripes forever* (Stjärnbaneret). Marsch. 75 öre.

D'ARCY JAXONE, H. L.: *Sunshine of Paradise*. Vals. 1 kr.

BULL, L.: *Carolina Rediviva*. Vals. 50 öre.

Tusenkonstnären vid pianot. Några musikaliska korsben till förströelse i glada kretsar. Pr. 1 kr.

För en röst med piano:

MOZART W. A.: Recitativ och aria ur »Figaros bröllop» (Almavivas: »Skall du processen vinna?» d—fiss). 1 kr.

MILTAPÆUS, SIGRID: *Jungfru Murgits vår-visa*. 50 öre.

Jeppe Jeppsons visor och kupletter n:r 3: Min Hulda. N:r 4: På klaveret; à 40 öre.

Till omfånget störst och märkligast bland musikalierna från Abr. Lundquist är klaverutdraget ur Halléns nya opera. Fullt ny är denna dock icke utan, som vi förut nämnt, en omarbetning af hans 2-aktsopera »Hexfällan», som i mars 1896 hade sin premiär på kgl. operan härstädes. Klaverutdraget visar på vignetten en scen ur operans tillkomna nya 1:a akt. Af de öfriga pianosakerna ha vi att främst påpeka Nybloms »Julstämning», såsom ett vackert och harmoniskt fängslande stycke, samt Vretblads »I Dalom», nätta små stycken i folkvisans stil. »Folkmelodierna» af H. Bildt äro enkelt satta. E. Sandels, känd som danskompositris, har äfven i valstakt

skrifvit sitt »Intermezzo». Teilmans kompositioner äro i hans välbekanta populära stil. E. Salchows stycke är en bondmarsch, som bär skäl för namn och vignett. Af dansmusiken träffar man en ny bukett »Vinterblommor», under många år uppdrifna till julen. Häftet innehåller god dansmusik ur operetter af Suppé, Sidney Jones m. m. Af svenska tonsättare påträffa vi däri A. Aurell, som lämnat en Pas de quatre och Victor Holtz, som äfven i denna samling bidragit med en pigg Hambopolska. De andra danskompositionerna kunna ock åt vederbörande rekommenderas. »Preludierna för orgel» ha till tonsättare den som sådan väl ansedde domkyrkoorganisten i Wexiö. Bergewings samling »Folk-Låtar» blifva nog välkomna af violinspelare, som sätta värde på sådan folkmusik.

Bland sångerna äro Bedingers rätt anslående och väl skrifna, några i folkton, samt lätta att utföra. »En glad visa» har haft flera komponister förut. Tonsättaren tycks gärna vilja sluta sina sånger i tornartens dominant. Petres sång är i stil med hans kända piano-kompositioner. De nya sångerna af Peterson-Berger visa samma rikafantasi som hans föregående och fängsla intresset. De äro af omväxlande karaktär till ypperlig text. Ett och annat harmoniskt hugskott förefaller stötande, såsom hos första sången, i hvars början c-molls-tonarten tvärt öfvergår i f-dur. Sjögren har lämnat en lyckad sättning af den vackra skotska folkvisan. Mascheronis sång påminner om Abt eller italienare som skrifvit i liknande stil.

Af musikalierna på C. Johnns förlag finna vi ett häfte af den ansedde komponisten v. Wilm. Detta innehåller 14 små, särdeles vackra karaktärsstycken med öfverskrifter, passande för mindre elever. Ellbergs »På Skansen» bär skäl för namnet »aftonstämning», hvilken emellertid interfolieras med en rask polska från dansbanan. Den orientaliska marschen, som uppgifves ha spelats i Berns' salong »med stormande bifall», är rätt orientaliskt karaktäristisk. Sousas marsch såges ock vara så populär, att 122,000 exemplar af den lär ha sålts. »Tusenkonstnären» innehåller 10 skämtsamma stycken för sång eller piano, delvis med detta instrument, som leksak. I första stycket härmas kattens jamande, i »fruktstycket» anslås öfvertangen-ter med ett äpple eller dyl., i »det ostämnda pianot» spelar ena handen »Friskytt»-valsen i C, den andra i Gess dur o. s. v. Af sångerna är »Figaro»-arian allbekant. Sigrid Miltopæus' sång är nätt och melodiös med arpeggieradt ackompanjement. Jeppsons kupletter äro muntra och oförargliga.

Musikbref från Tyskland.

München.

Den första s. k. Kaim-konserten af de 12, som dirigerades af hofkapellmästaren Felix Weingartner, egde rum 21 okt. med hr Eugen Ysaye som solist och hade följande program:

1. L. van Beethoven: Erste Symphonie. C-dur. 2. Joh. Seb. Bach: Konsert. E-dur för violin (hr Ysaye), orkester och orgel (hr Hempel). 3. Richard Strauss: Tod und Verklärung. Tondichtung für grosses orkester. 4. Eduard Lalo: Symphonie espagnol (hr Ysaye). 5. Rich. Wagner: Overture zu Tannhäuser.

Då som dirigent läses Felix Weingartner och solist Ysaye — är en kritik öfverflödig. På såväl general-repetitionen samma dag kl. 10 f. m. som på aftonen var en entusiastisk publik samlad och den vackra Kaimsalen var till trängsel fylld. Ysayes mästerliga föredrag, hans stora betydelse som virtuos och musiker är ju för Sveriges musikaliska publik så välbekant, att det är onödigt vidare orda därom. Då däremot Weingartner väl hufvudsakligast är bekant som betydande komponist, åtminstone för de flesta af denna tidnings prenumeranter, kan jag påpeka att han som dirigent egentligen är ännu mera betydande.

Trots sin ungdom behärskar han orkestern med en säkerhet och intelligens, sådan att sedan Bülows bortgång han saknar rival.

Arthur Nikisch som dirigerar Philharmon. orkestern i Berlin och Gewandhaus-konserter i Leipzig samt Nicodé i Dresden äro väl de enda konsertdirigenter, som kunna nämnas vid sidan af Weingartner. Hvad elegans och finhet i uppfattning vidkommer är Weingartner enligt min åsikt den förste och han fullkomligt elektricerar den orkester han anför. —

Som bekant torde vara dirigerar han fortfarande desymfonikonsserter i Berlin som gifvas af kongl. kapellet därstädes, ehuru han icke numera anför några operor. En ny opera af Felix Weingartner är under inöfning i Leipzig och hans charmant symfoni n:r 2 i Ess-dur gafs den 8 febr. detta år i Dresden af kongl. kapellet, i alla afseenden fulländadt, under direktion af von Schuch.

Frankfurt am Main. Nov. 1901.

Den 4:de Konserten af Frankfurter »Museums-Gesellschaft» gafs Söndagen 24 November i den stora charmant konsertsalen »Saalbaue». Dessa konserter hafva ett stort anseende på grund af den utmärkta orkester, som kapellmästaren Gustav Kogel sedan

11 år dirigerar. Herr Kogel var förut dirigent för Philharmoniska orkestern i Berlin och har äfven härstädes gjort sig bemärkt för den intelligens och noggrannhet han nedlägger på allt hvad som under hans ledning presteras.

De solister, som biträda på dessa konserter äro äfven vanligen af 1:sta rang. På denna konsert var violinisten mr Jacques Thibaud från Paris, för 1:sta gången engagerad och vann en fullständig succés. Med Bruchs konsert skördade han stormande applåder och inropningar från den talrika publiken voro c:a 8 à 10, hvilket äfven var fallet efter hans andra prestationer. Beethovens Romanze i G-dur, op. 40, Bachs Prélude, och Saint-Saëns' Havanaisé allt med orkesterackompanjement. Trots publikens stormande jubel gaf Thibaud dock intet extra nummer, då programmet ändå hade en betydlig längd. För att citera något af recensionerna öfver hr Thibaud, så skrives i »Frankfurter tidning»: Monsieur Thibaud, en ung violin-virtuos med intagande och fördelaktigt yttre, förstår att i likhet med Henri Marteau förena i föredraget fransk elegans med tysk djup; hans teknik är högt utvecklad och i jämnbredd med de största virtuoser, hans ton är af obeskrifligt väljud, särskildt var Bruchs Adagio bedårande, och i högsta grad tillvann sig den unge konstnären den talrika publikens beundran och ynnest. Aftnens andra solist Frl Auffarth (sopran) hade en svår uppgift vid sidan af Thibaud. Hennes röst ehuru ej stor är dock sympatisk, och med 2 Lieder, »Allerseelen» op. 10 af R. Strauss och »O komm im Traum» af Fr. Liszt, vann hon erkännande, däremot stod arian »Ah, perfido!» af Beethoven utom det område, där hennes röst kunde göra sig nöjaktigt gällande. Konsertens n:r 1 utgjordes af Schumanns Symfoni n:o 4 D-moll och afslutades med Sibelius' orkester-suite »König Christian II» (1:sta gången). Mest anslog dess Nocturne och Elegie; framför allt berömdes instrumentationen. En recensent skref, att trots nationel stämning erinrar det hela mycket starkt om Grieg och Tschai-kowsky. Utförandet var briljant.

G. W.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Nov. 30. THOMAS: Mignon — Dec. 1, 4, 6, 9 PUCCINI, G.: Bohème (2/12 Mimi: fru Lindberg; Rodolphe: hr Nyblom). — 2, 12, WAGNER: Rhenguldet — 5. WAGNER: Tannhäuser (Elsa: fru Östberg; Tannhäuser: hr Briesemeister). — 7 BOITO: Mefistofeles — 8 DELIBES: Lakmé (Lakmé, Mallika: frökn. Svärdström, Hulting) — 11 DONIZETTI: Leonora. — 14 2:a Symfonikonserten. Beethoven:

1 Ur »Egmont»: uvertyr, Clärchens sänger (fru Hellström), mellanaktsmusik och Clärchens död; 2 Nionde symfonien (solister: fru Östberg, frök. Edström, hrr M. Strandberg, Lejdström).

Vasa-teatern. Dec. 1—14. STRAUSS: *Zigenarbaronen* (Czipra: fröken Grönberg; Otto: hr Henning). — 1, 8 *Nerkingarne* (matiné).

Musikaliska akademien. Dec. 3 *Musikföreningens* 1:a abonnementskonsert. Biträdande: solister: fru Östberg, Atzelius, hrr Mahn, Lundqvist, Salom. Smith; k. hofkapellet. Dirigent: prof. Fr. Neruda. 1 Gunnar Wennerberg: Ur Davids psalm Nr 84 för baryton-solo, kör och orkester; 2 Gius. Verdi: *Messa da Requiem* för soli, kör och orkester.

Puccinis »Bohème» tycks intressera vår publik. Första och sista akterna ge den bästa behållningen i melodiskt hänseende genom Mimis och Rodolphes partier; af »nummer» i operan, om man kan tala om sådana, kunna annars påpekas Musette-Fernquists vals i andra akten, Colline-Sellergrens sång till sin rock i sista och tredje aktens kvartett med grälet mellan Musette och Marcel. En vacker vinterdekoration och därtill stämningsfull musik förekommer i denna akt. Andra aktens gatuscen utanför kaféet är ett virrvarr af folkrörelser och toner. Utförandet är på alla händer godt. Särskildt utmärker sig fru Hellström genom sin behagliga och rörande framställning af Mimi. Den nya rolbesättningen med fru Lindberg och hr Nyblom ha vi ännu icke lärt känna. — Beethovens födelsedag (d. 17 dec.) firades värdigt med ett berömvärdt uppförande af hans storslagna 9:de symfoni. Konserten inleddes med delar af hans härliga »Egmont»-musik, hvaraf Clärchens sänger genom fru Hellströms sympatiska röst och föredrag fingo en utmärkt framställning.

Musikföreningens konsert gafs för fullsatt salong i närvaro af konungen och hertiginnan af Dalarne. Till Wennerbergs minne inleddes konserten med hans vackra Davids psalm Nr 84, känsligt sjungen af hr Lundqvist i solopartiet. Om Verdis präktiga messa lemnades i förra numret en utförligare redogörelse. Utförandet blef mönstergillt under prof. Nerudas ledning och framkallade rikt bifall.

Professor Neruda har nu i 10 år varit ledare af Musikföreningen, som visade honom sin tacksamhet med inbjudning till en bankett å Grand hôtel efter konsertens slut, hvarvid han hyllades med tal och sång samt en prydligt textad adress.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Vid den bolagsstämma, som kgl. teaterns aktiebolag höll i midten af förra månaden, visade års-

berättelsen ett ogynnsamt ekonomiskt resultat, nämligen en förlust af 8,063: 35 kr.

Musikkonservatoriet. De i slutet af denna termin vanliga offentliga uppvisningarna ägde rum den 12—14 december. Inträffande så nära detta nummers utgifvande, kan ej resultatet af dem nu omnämnas.

Musikaften var den 5 dec. föranstaltad i Musikaliska akademien af hr Rich. Andersson, hvarvid hans framstående pianoelever utförde kompositioner af Brahms, Bach, Godard, Raff, Sinding, Liszt samt af hr Andersson själf och Ad. Wiklund. Soarén gafs till förmån för ett under kronprinsessans beskydd blifvande sanatorium.

Operasångaren John Forsell har beviljats afsked såsom löjtnant vid Upplands regementens reserv. I förra månaden ingick hr Forsell i äktenskap med operasångerskan frök. Gurli Carlström.

Kvartettsångs-täflan. Till »Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande» ha inlämnats 82 täflingskompositioner af 47 tonsättare.

Olympias folkteater öppnades den 3 dec., då bl. a. Suppés operett »Densköna Galathea» uppfördes med frök. Gabr. Bidenkap i titelrollen.

Militärkonserter af alla i Stockholm förlagda regementens och kgl. flottans musikkårer, ha gifvits den 1 dec. i Östermalmsskyrkan, den 8:de i Katarina kyrka.

Göteborg. På Stora teatern har »Lilla hertigen» efterträds af »Fru Venus». Musikföreningens 1:a kammarmusikkonsert under säsongen gafs den 7 dec. med biträde af Köpenhamnsartister: konsertm. Anton Svendsen, prof. Fr. Neruda och fröken Johanne Stockmarr. Programmet upptog Pianotrio, C-dur op. 87 af Brahms, 5 novelletter af Gade och Schuberts pianotrio, Ess dur op. 100.

Från våra grannland.

Kristiania. Dec. 1—10. Nationalteaterns pjäser med musik denna tid ha utgjorts af »En söndag på Amager» och »Sigurd Jorsalafar», gifven som festföreställning den 10 dec. Å Centralteatern har Lindens sällskap fortfarit med »Geishan» och »Lergöken» samt börjat uppföra »The belle of New-York», först som benefice för fröken Eklöf. Konserter ha gifvits af violinisten Torgrim Carlberg och af violinisten Eva Mudocci jämte pianisten Bella Edwards. Till förmån för »Det röde kors» har gifvits en festkonsert under medverkan af fru Nissen, Bergliot Ibsen och Joh. Dybwad samt studentföreningen och nationalteaterns orkester.

Helsingfors. Nov. 27—dec. 7. Teaternas repertoar har fortfarande varit endast dramatisk. 1 dec. gafs konsert af Akademiska sångföreningen. Programmet upptog jämte finska körsånger Hymn af Wennerberg och Sere-nad af Myrberg. Ett par andra konsalter ha gifvits af hr Emil Leander samt Ylioppilaskunnan Laulajat. Den 5 dec. konserterade pianisten Selim Palmgren, som bl. a. spelade en sin egen konsert i D-moll.

Köpenhamn. Nov. 28—dec. 10 K. teaterns pjäser med musik ha under denna tid utgjorts af »Orfeus og Eurydice», »Den flyvende Hollenderen», »Don Juan», »Elverhøj», »Liden Kirsten» samt »En midsommarnattsdröm» och balletterna »Coppelia», »Valdemar» och »Et Folksagn». På Folkteatret har fru Wiehe-Berény fortsatt och avslutat gästspelet i »Nitouche». Den 30 nov. gafs här konsert af pianisten Aug. Hyllested, professor vid universitetet i Wisconsin, med biträde af miss Elisabeth Andersen, skotsk sångerska. Programmet upptog endast hans egna kompositioner.

Från andra land.

Dresden. »Feuersnoth», sångdikt i en akt af Ernst von Wolzogen med musik af Rich. Strauss, uppfördes här å k. operan den 21 nov. för första gången. Handlingen, af folkoperans karaktär, spelar i 12:te århundradet. Strauss har härtill skrivit en präktig, till situationen väl passande musik. Operan hade betydande framgång.

Dödsfall.

Kleinmichel, Richard, komponist och pianist, född 31 dec. 1846 i Posen, † 18 aug. i Berlin. K., elev af Leipzig-konservatoriet, blef sedan musiklärare i Hamburg, flyttade 1876 till Leipzig, där han blef musikdirektör vid Stadtteatern 1882 och slog sig sedan ned i Berlin. Han har komponerat pianosaker, 2 symfonier, kammarmusik, operorna »Manon» och »Der Pfeifer von Dusenbach» (1891) samt har förtjänstfullt i ny edition utgifvit äldre och äfven nyare operor med text. Han blef kort före sin död redaktör för musiktidskriften »Die Signale».

Rheinberger, Joseph Gabriel von, professor betydande kompositör af operor, orgelverk, kammarmusik m. m., f. 17 mars 1839 i Vaduz (Lichtenstein), afled den 25 nov. i München, vid hvars musikakademi han var professor i orgel-spel och i kontrapunkt.

Orgelharmonium.

Endast förstklassigt fabrikat. Moderata priser.
Specialitet: **Skol-, Koncert- och Pedal-orgelharmonium.** Agenter antagas.

G. LAGERQUIST & C:o
Orgelharmoniumfabrik
ÖREBRO.

J. G. MALMSJÖ

Kongl. Hofleverantör.

Pianofabrik.

GÖTEBORG,

Etablerad 1843.

21 första pris bland hvilka **Guldmedalj**

Malmö 1896 och Stockholm 1897

"för utmärkta flyglar och pianinos"

ensam bland svenska pianofabriker.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Bekväma afbetalningsvilkor.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaftenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 22:dra årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1902 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga.* Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor pr år, lösnnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kungstengsgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln,* å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å *posten.*

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den föröar och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.



efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Kungstengsgatan 56, 3 tr.
Tel. Vasa 6 19. Frans J. Huss.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition

Kungstengsgatan 56 III.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

På C. W. K. GLEERUPS i Lund förlag har utkommit:

Lärobok i enkla, dubbla, tre- och fyrdubbla Kontrapunkten

af D:r S. Jadassohn, professor vid k. musikkonservatoriet i Leipzig. Andra genomsedda upplagan i auktoriserad översättning och bearbetning af *Alfred Berg*, kapellmästare vid Lunds universitet. Pris kr. 3:50.

Detta arbete torde blifva välkommet för dem, som önska göra sig närmare förtrogna med arten och väsendet hos den konst, som tager vid, där språket ej längre mäktar — åtminstone ej ensamt — gifva uttryck och lif åt känslor och stämningar. Professor Jadassohns läroböcker hafva vunnit det största erkännande och den vidsträcktaste spridning; de äro öfversatta till de flesta kulturländers språk.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. I. G. Malmjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Pettersson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

!!! NYUTKOMMET !!!

Musikens katekes

af J. C. Lobe.

Översättning af Adolf Lindgren.

Andra öfversedda upplagan.

Pris eleg. inb. 2 kr.

Detta lilla arbete bör ägas af hvar och en som utöfvar musik. Icke blott som en liten lärobok utan ock som uppslagsbok för återfinnande och förklaring af alla i musiken brukliga termer och uttryck lämpar det sig förträffligt genom det i bokens slut i alfabetisk ordning uppställda registret.

Beijers Bokförlagsaktiebolag.

Presentkort

&

*** SVENSK MUSIKTIDNING ***

å 5 kronor

finnes att tillgå å tidningens expedition

Kungstengsgatan 56

samt i bok- och musikhandeln.

OBS! Vacker och lämplig julklapp!

Innehåll: Giacomo Puccini (med porträtt). — Anna Hellström (med porträtt). — Prenumerationsanmälan. — Om sångföredrag, af Algot Lange (slut). — Källorna till svenska musikens historia, af Tobias Norlind (slut). — Musikpressen. — Musikbref. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser. — Årgångens innehållsförteckning.